

Ји 65
3437

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 57367

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ И Т. Д.

Година V.

У Новом Саду, 10. јануара 1882.

Бр. 1.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 0, — 5, — 2¹/₂ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Песма о оном алоју

што се недавно расцветао у Карловцима

Сто година ј' требало

(А можда и двеста)

Док се томе алоју

Расцветала креста.

С југа ј' амо дошао,

Да му ништ' не смета;

Карловце је нашао,

Где ће да процвета.

Чекао је, чекао

У стакленом хладу;

Гојно је у себи

Бог зна какву наду.

Чекајући чекајућ'

Бог зна шта је снив'о;

Дворски га је баштован

Ко зна чим залив'о.

Можда су га калуђери

И штипкали крадом, —

Еле он се расцвет'о

С потпуном парадом.

Проглед'о је очима

Црвеним по свету, —

„Но, алоје, јеси-ли

„Стиг'о своју мету?

„Та јеси-ли захвалап

„На тој нези трајној?

„Де захимни радошћу

„Нашој клими сјајној!“

А он место радости,

Оборио главу,

Па негледа ни у ког,

Већ само у траву.

„Ој алоје, алоје,

„Незахвални цвете!“

А он ти се заплака

Као мало дете.

„Господине Стармали,

„Целом свету каште:

„А ратос вам Карловаца

„И те дворске баште, —“

И још нешто рече ми, —

Ја окренух пете,

Не рад слушат' алојеве

Алојалитете.

Обичај је у свих владалаца, да се о новој години достојних личности сете и да им на руницу од дугмета што придену.

Ни „Стармали“ не треба да заостане иза тога обичаја.

Наш горонадни орден за велике заслуге још није готов, — тај ће се тек ове године ковати.

Међутим готова је наша мања

КОЛАЈНА ЗАМЕРИТЕ

коју ево свечано пришивамо на груди следећим избраницима:

1.) Господину Светоз. Кушевићу. (Његова бо је заслуга, што колајне већма воли, него све друго на свету.)

2.) Сомборском проти, који се не женира и испод тарабе провући се, знајући да ко се сам понизи тај буде узвишен.

3.) Оном канонику у Осеку, који је пред богом и пред људима рекао, да Срби немају отаџбине.

4.) Свима оним Србима посланицима на загребачком сабору, који ће и од сада подупирати бана и његову јаку и Србима тако добронамерну владу.

5.) Оним младим омладинцима, који су се од трупног родољубља и Србовања већ уморили, па се сада одмарају на ловорима будућих векова.

6.) Оним министрима, који су *избагеровали* Германа из мирне и безопасне реке наше (негдашње) автономије.

7.) Оној Београдској пракси, која баш на туџин дан стреља, а небоји се да ће добити чирева.

8.) Др. Стевану Павловићу, — који је под старост поклонио свој популаритет, — а тек ћемо видети коме и за што.

9. Проти Панићу, који на Бечке-речкој гимназији предаје младим Србима науку заборављања српског језика.

10. Барону Ј. Живковићу, који је имао толико моћи и шваде, те је маџ. влади разјаснио, да онај клуб у који се он био уписао, није Милетићев клуб, него велике народне странке.

11.) Оним београдским шаљивим листовима, који свога митрополита сликају на љуљанкама и у таким шкандалозним позицијама, од којих ми архијерејско достојанство штедим, — ма и сам Герман кроз то вири.

12. На последак придева исту колајну и „Стармали“ сам себи. За што? За то, што не уме тако шаљиво да пише, да сваки 10 дана, бар по један одметник *шукне* од смеја.

За овај мах, и за почетак нека буде доста. „Стармали“ неће чекати другу нову годину; и у току ове године неће он бити штедљив са давањем овог одличја.

Коме је дакле жао, што је овом приликом превиђен или прескочен, нека се нада и подобателно влада, па ћемо се и њега скорим сетити.

Стармали.

Шетња по Новом Саду.

XCIX.

Сара Бернхардова и Герман Анђелић славе сада своје триумфе и заносе своје поштоваче, те ови тако занешени чисто су *шијани* од одушевљења и диве се чаробној *вештини* њиховој, којом су они доспели до тог највишег басамака славе и величине.

То је све из *сујете* и из *грамзена* за новцем што побуђује — Сару Бернхардову, да по овој зими путује по свету. Зар не би боље било да седи у топлој соби на миру, н. пр. у каквом манастиру, — јест, јест, *манастир је за такве особе* — као што је Сара. Па узмите само онај несретни случај у Бечу са позориштем, у којем је она играла: *као неку проклетну да је унела у кућу јер кућа изгоре и пропаде и толики народ пострада — камо среће да ту персону у Бечу нико ни познао није!* И у Пешти се бавила, као што знамо из оних подлистака о њој у „Застави“. Ту је та особа играла такође свакојаке улоге, и врло се *дошала пештанској господини* и они беху за њу *јако заузети*. После је отишла у Одесу, дакле на море, али и јесте неко *морско створење*, неко *морско чудо*, јер и онде су јој се дивили и чудили. — Кажу сви да је *висока стаса* и да особито воле *„даме са камелијама“*, јер ту улогу

најрадије игра и то с великом ватром и одушевљењем. На *тоалету* издаје многе новце — ал до којих она лако долази —, кадикад носи дугачак *скут* („шлеп“), те мора да има и своје *скутоноше*. Косу има *дугачку*, а што се *памети* тиче — но хајде манућемо се народних пословица! Духа је *кажу чивутског, шекулативног*; но то се види и по целој радњи њеној: *непрестано тумара*, овамо овамо и тражи *шићара*.

Толико о Сари.

Што се тиче Германа Анђелића — по о њему је већ говорено (по разним новинама и иначе). Познајете га сви и знате, па на што да се сад *понавља једно и исто?*

Ономад су ишле депутације да ручају — хоћу рећи, да га поздраве.

Највећма ме секира, што је прва била *шокачка депутација*. Мене то као православног Србина љути.

На дан иншталације видео сам тамо и г. Ј. и г. Г. Два вола беху *искићена* и уз свирку *вођена* по вароши да увеличају параду, а после су *ошет дошла* у *сиротину* и *раздељена*. Боже мој, чудно је и то с тим воловима! *Најире их употребе да увеличају параду, а кад је све постигнуто и прошао вапшар, а они воловима — нож под врат!*

У почаст слављенику назваће Карловчани и неки брег близу Карловаца његовим именом.

У „Турском Народу“ пева неко једну одушевљену химну Герману, у којој вели, да је Герман њихова душевна „*уифа*.“ Не знајући шта реч „*уифа*“ значи запитам једнога Бачванина. Он ми на то одговори шта је то и *за кога је*.

Него су фалили народњаци, што су искали да се сабор *продужи*. Треба ли су напротив да су захтевали да се *ускори*, да се *што скорије сазове*, овако ће они сад у жељи да нам по вољи учине, *продужити* и то што све *дуже и дуже продужити* и *отегнути*, па онда бог зна кад ћемо доћи до њега. Ја сам то још г. 1869. замерио, ал онда ме нису слушали, па ево ни сада.

Него право и искрено морам рећи, да су ми се избор патријара и оне параде тако јако допале, да би чисто желео да *ошет што скорије видим таку свечаност!*

Аб.

Слике и неприлике.

Мото:

Где је новац темељ брака
Ту је чуда свакојака.

I.

Пре него што загазимо у приповетку, неће бити згорег да читаоце моје упознам са сека Фемом.

„Одите, одите, сек' Фемо, да вас прикажем поштованој публици! Она много што шта уме кроз прсте да гледи. Та одите де!“

Неће да дође.

Стиди се.

Е па добро, — доћи ће она доцније, док се мало налицка; а међу тим можемо ми коју рећи иза њени леђи. Е гле јако, а као за што да не рекнемо. Уме и она да рекне за нашим леђима што.

Фема не би била ружна девојка, да је поде налик на Розауру Монталбонијеву, или на Јулију Ромеову, или на Хелојзу Абеларову, или (ах!) бар на фрајла Јуцу, под чијим сам прозорима ја негда тако радо, (ах!) тако радо оснивао новосадску (рго те)наду.

Али она није била ни мало налик на њих. И то је сва спољашња мана њезина, — чему она није *крива*, а није ни *рома*, а није ни *наказа*, јер је висином и возрастом као Јела (Гроздићева — којој је и сама „штикла“ на ципели већа од прета Краљевића Марка.)

Кажу да Фема има необичан нос, али ја вас уверавам да је баш тај нос одушевљавао многе песнике на писање стихова (понајвише епиграма).

Кажу да Фема има повећа уста, и да би њен пољубац морао бити од по рифа уз дуж. Али ја нећу да водим полемику са таким људима који пољупце на риф мере.

Кажу да су Фемине очи баш као у гуска. Ајде, баш ћемо видети је-ли тако, кад се Фема појави.

Кажу, да су јој лице мољци мало прорешетали. Ако је то истина, онда није потребно да је ми даље решетамо, — јер она је и тако врло осетљива и на уздисање склоњена.

Фема је девојка између 20 и 50 година. И у тим најопаснијим годинама смртно се она заљуби у једног

младића од својих (т. ј. његових) 35 година. Шест пуних година љубила га је она тајном љубављу, што но кажу „*латонин*“, тек седме године улучи јој се прилика, да се упозна са њеним Гавром, — тако се звао идеал њених снова.

То се зове јуначко срце имати. Шест година кришом љубити. Дајте ми данас још који пример таког стрпења било у вароши или у селу, и ја ћу вам за награду, — тако престати даље призовети.

Истина, Фемина је љубав била тајна само за Гавру, али све врачаре и картаре знадоше за Гаврино име.

У седмојзи години тајне њене љубави већ се примећавало на лицу њеном да је озбиљно заљубљена. Почеше јој неки чиреви по лицу излазити. Помислите само тај малер, љубазница, па чир на врх носа! баш као да јој је ко неку цвеклу на нос прилепио. — Па ни пре ни после, него баш сад, кад јој се пружаше најлепша прилика да се са Гавром у друштву састане.

Њена најискренија друга, Рокса пекарева, удаје се, па је рада о прстену малу забаву да прави. Разуме се да ће ту свега бити што срце и стомак весели. Неће ни гајдаш валити; иначе би весеље изгледало као покојног прит Авакума даћа.

II.

Дође и дан претена. Фема се реши, ма како било да иде на весеље, јер ову прилику не сме пропустити, где ће се са Гавром најлакше из ближе упознати, — и њему шестогодишње патње свога тајном притиснутога срца, онако отворено, својски, искрено исповедити.

Само шта ћемо с носом?!

То је чвор. И још те какав чвор. Најбоље би било, кад би га могла код куће оставити; макар половину само! Та онда би и са осталом половином већ намирисала, да-ли њу Гавра љуби. Али ко је још нос остављао код куће кад иде на весеље! Сваки ће читалац увидети, да је то само ташта машта, да је то била само тренутна мисао пуста, неоствариве жеље беззеленог срца Феминог.

Еле шта да се ради?! Нешто се мора радити. Но љубав је досетљива била увек. Она је досетљива и сада, — она ће бити досетљива и од сада. Феми паде нешто на ум, и она рече одважно: „Добро да-клем, нека иде цела кутија рајспулфера на жртву овом вечеру! Ја сам сирота, рајспулфер је скуп, — али ја ћу и то прежалити.“

И цела кутија рајспулфера оде на покривање чира. — Нос је истина тиме још мало већи обим добио, — ал је бар nestало оне цвекласто црвене боје која ни п. Николином носу не стоји добро.

Друштво је већ било. Ни Гавра не сме да фали. Јер да он случајно није дошао не би ни ја моју приповетку могао наставити.

А сад — — — јесам ја казао да ће она доћи само док се подобателно налицка. И ево је, ево сека Феми. Девојку не треба судити по гласу, који за њом иде, — најбоље је видети, па сам о свему судити.

*

Кад су за вечеру седали, Фема уграби место баш преко од огледала, како би и Гавра који је под огледалом седео и свој окречени нос видети могла.

Гавра баш није био човек од етикета, тај вам цело вече није Фему послужио ни печењем ни салатом, ни вином ни берметом, ни гурабијом ни пуслицом, већ је још она њега морала да двори.

При вечери се наравно напијале и здравице, певало се и шалило се, кад, на врага, неко из друштво замоли сека Фему да и она одпева једну песмицу. Она се поче као стидети и изговарати, да није при гласу, да има кијавицу и шта ти ја знам; али на последак не имаде куд, већ да пева. Удеси двоструким гласом (ваља да је дует требао да буде) најновију песму: „Ах престанте невине, око мене тичице“, и то са таким ефектом, да кад је у сред песме неко од слушалаца прснуо у смеј, онда сви остали, у један мах као на команду то исто учинише.

Фема то није схватила као знак доброг расположења, него као неку, боже прости, увреду и хтеде с места да збоде и оде из друштва, — но на њену највећу срећу, Гавра јој проговори ове утешителне речи. „Немојте, молим вас, сека Фемо, замерити мојим друговима, то су вам људи, који не разуму нотално певање, па за то и незнају да оцене ваш анђeosки глас. Будите уверени, ви певате као славуј, још лепше него славуј, — ја бар никад нисам чуо славуја да тако трилира, као ви.“

Фему то утеша и збуни и очара и разнежи тако, да није знала шта да одговори. — Напе се да уздахне, и то мало јаче, (да и Гавра чује) те, на несрећу угаси лампу која је баш пред њом стајала.

Мрак . . .

Ништа се невиди. Само се чује како неки веселаци све скачу у вис од тешка смеја. — Фема не чује ни то, она осећа само да је сазрео њен давнашњи план; сад треба на прстима обићи око стола и шапнути Гаври на уво само две три речи, ох само две три речи, он ће их већ разумети. Она пође, — у том један весели брат који је још скакао од смеја замлата руком да загрли свога друга, па фљас! сек' Фему баш по носу, — баш по чиру.

Стотину светлаца изиђоше јој пред очи; али она „нити писну нити зуби шкрину“. Она неодустаје од своје намере. Пожури се, док се није свећа упалила, па дође до оног места где је Гавра седео, мете му руку на раме и нежно му прошапута, све, све што јој је шест година као сињи камен на срцу лежало. А кад јој он ћутећи само руку стиште, онда га она загрли, у знак да се душе њихове разуму.

У тај ма унесоше из кујне свећу, а Фема дрекну што је игда могла, јер сад тек опазе, да је у место Гавре, загрлила Јашу гајдаша, који је иза Гавриних леђа на клупици седео.

(Свршиће се).

П у с л и ц е.

Даклем Чеси ће канда имати свој универзитет пре у Америци (у Кедар-Рапиду) него у својој отаџ-

бини. — Хеј да смо се и ми сетили па одсекли парче автономije наше и послали је у Кедар-Рапид на сохраније, — да остане бар за семе!

У Пешти и у Бечу пробали су не давно, Мата-фуегос; а то је нова справа, којом се ватра гаси. То је лепо! Но још боља би била каква справа, која би стала на пут, да се ватра не потпаљује тамо, где је нико не жели. (Али против таког Мата-фуегоса дигла би се руљом сви бечки и пештански новинари).

Пст! мирни будите. Сад баш предаје даљске рачуне наименовани администратор Анђелић наименованом патријару Анђелићу. — Мирни будите, — да се човек не забуни!

Чивутски новинари зову Стојана Ковачевића Риналдинијем. Ти ће новинари још увести у моду ону стару, већ заборављену песму:

„Риналдини, где да т' нађем?

„Хитим дерхтућ за тобом.

„Испред мене, ах, чезнеду

„Сва јестества красоте — — —“

Вељка амалбашу стрељали, су (на Карбурми) баш на туцин дан. Кад је баш морало бити тако близу божића, оно је требало дочекати бадњи дан, онда има доста сламе, па бар да му божићну сламку прекину над главом.

„Zombor és vidéke“ тако се зове нов лист у Сомбору, који не псује Србима ни оца ни матер, — само их лепо моли, да му учине ту љубав, па да се — помацаре. (Nota bene, то није какав шаљив, него се држи са свим за озбиљног.)

„Родољуб“ излази од нове године у већем формату. Томе се радујемо. И желили би да се сви паши родољуби на њега угледају, па да се и они од сада показују у већем и јачем облику.

Да не би прота Бранковић велики скок на једаред учинио, за то га је „Пешт. Ллојд“ наименовао већ за „архимандрита Суботичког.“

Теше нас да се не бојимо: „зна ће“ веле „и Анђелић шта је право“ (Да богме, он је учио права у блатном потоку — (Sárospatak-у).

Новине јављају ово: У месту Унару у Шпањској наиђу на бадњи дан гладни курјаци у цркву, — и направе триста чуда и крвава јада. — Даклем то је шански обичај да гладни вуци упадају у мирну свету цркву. — Е сад разумем и „Стикса“.

Бира. Даклем наши нови домаћи жандари појавили су се већ и то прво у Темишвару.

Сира. Али ја нисам чуо да је у Темишвару баш највећа несигурност. Несигурност је већа у другим пределима.

Бира. Ето ти га на! Та они нису стражари несигурности, — него сигурности.

Бира. Је-ли Спиро, је-ли истина —

Сира. Јесте.

Бира. А шта јесте?

Сира. То што ниси читао у Бечким и Пештанским новинама.

Бира. Били ти мени, Спиро, знао казати шта је то *Verwesung*.

Сира. *Verwesung* је немачка реч и значи то што и трухлење, трудеж.

Бира. А, даклем то је намењено нашем црквеношколском напретку још онда, кад је наименован Анђелић за „*Verwesera*“ патријаршије.

Наша новија лирика.

Управо треба да сам рекао: „Наша најновија лирика,“ јер ће овде о најновијим песмама неким бити реч, но кад сам већ казао „новија“, онда нека остане тако, мрзи ме да бришем.

Седим ја пред нову годину на мојој столици пред писаћим столом и штудирам шта ћу да пишем. Да ли какав уводни чланак о соди-води или чивуткињи Сари Бернхардовој, или да пишем какву „Читуљу“ за „Јавор“, или пак који уштинак за „Стармалог“, или да ли да пишем љубавно писмо каквом дужнику или да пишем рачун каквој лепој госпођици — доста то, да су ме сврбили прсти и по што по то морао сам сести да пишем. Пошто нисам унапред ни о чему мислио, и како нисам имао никакве теме, никаквих мисли и никаквог одушевлења, то сам се онда наравно решио да пишем — *песме*.

Нисам ни сањао, каква ме помоћ чека, какве ће ми се теме ставити на расположење. Помислите само, седим ја тако, палећи по деветнаести пут једну аустријску цигару, а неко куц-куц на врата.

— Добар дан, господине! рече мој добри Шандор, разносилац „Заставе“.

— Добар дан, Шандоре.

— Ја би вас молио господине, да ми напишете „поздрав“ читаоцима „Заставе“ за нову годину.

— Хоћу, Шандоре, хоћу.

Шандор оде, а ја сам хвалио бога, што дођох без многог лупања главе до згодне теме, те му написах овај

Поздрав на нову годину 1882.

Познајете ли ви „Заставу“.
Седамнајстолетну мому?

Одавна је ја разносим —
Већ сам стеко и диплому.

Познајете — како не би!
Носим вам је двеста пута.
Било сунце или киша,
Или била зима љута.

Ви читасте чланке њене,
И занимљив многи опис,
Нико није забрањив'о.
Licetque — увек — *vobis*“.

О Бизмарку, Калнокију,
Сари Бернхард, о слободи,
О Стојану и Герману,
И анатеринској води.

А кад вам се на „Огласе“
Жедан поглед кадгод оте —
Ту нађосте: соду, капље,
Оглас звона' Ђорђа Боте.

„Нема више зубобоље!“
„Чај Виљемов — нектар исти —!“
„Конфекције за госпође“.
И „пилула, што крв чисти!“

Тако сам се целог лета
За потребе стар'о ваше,
Те сам чисто малаксао,
Јер ме бриге обхрваше.

Желећи вам сваку срећу,
Са напретком сваким лепим,
Молио бих да с' старате.
Да се мало сад поткрепим.

Шандор разносилац „Заставе“.

Таман ја довршио, ал' ево ти нашег Паје, разносача „Српског кола.“ Одмах сам помислио, да ће и он то исто желити, па се нисам ни преварио у нади, јер и он је хтео да из поштовања према читаоцима „Кола“ честита им нову годину.

— Дођи Павле после подне, биће готово!

Таки ударим и његов поздрав на шан, уместо коже узем хартије, уместо шила — перо, место ћириса мастило и тако скрпим ове наглавке:

Поздрав на нову годину 1882.

Лети „Коло“ наоколо,
„Српско Коло“, коло лако,
„Хајд' у „Коло“, ко ј' за коло“
На челу му чита свако.

Но лако је читати га,
Поред чаше, топле пећи,
Ал' свуда га разносити —
То је терет много већи.

И по блату, и по снегу,
Или макар ветар био —
Водит' „Коло“ по вароши
То баш није пос'о мио!

А ја сам га — к'о што знате —
Целог года мор'о водит',
По калдрми крезубавој,
И чапашу мор'о ходит'.

Но није ми труда жао,

Нит' се грозим зимске пизме,
Ал' трчајућ по сокаци
Издер'о сам троје чизме!

Од срца вам свима желим.
Сретну јаву, меке снове.
Сваку срећу и напредак,
Мени само — чизме нове!

Паја, разносач „Српског Кола“.

Али свака сила за времена, а невоља редом иде.
Ево још неког, где куца на врата.

— А шта ћеш ти, Стевице?

Стевица је нешто тихо говорио, више у себи него из себе.

— Кажи јасније шта желиш, немој тако тихо говорити к'о поп Јефта.

— Молим да ми напишете поздрав за нову годину у стиховима.

— Да ти напишем поздрав за нову годину? Па какав си ти господин, кад хоћеш да ти ја поздравим нову годину у песми?

— Та није, него ја би да разнесем по вароши.

— А какве новине ти разносиш?

— Молим ја разносим „Стармалог“, „Невен“ и „Илустроване новине“.

— О, то мора бити да ти листови имају врло много претплатника, кад ти један, и то тако мален, можеш све сам да разнесеш! — Добро, добро, напишају ти. Дођи прекосутра.

— Ал' молим сутра је нова година, а треба још данас да се и сложи, корегира, штампа и сутра разнесе.

— Е кад је тако а ти дођи око подне. Ти си мали, па ће бити мала и песма.

Кад је отишао ја задремам па напишем овај поздрав.

Поздрављам свима нову год. 1882 живили!

Ја сам мали, али славан
Важан човек — ко што кажу —
Најславнији јербо људи
Потпуно се сам ном слажу:

А н дра ши ја теребешки
— Грофовска му круна сија —
Он вам није више канцлер!
А то исто — нисам ни ја.

Папа римски, отац Лео.
Политичке нем а власти,
А то исто од прилике
И о мени да се касти.

А Бизмарка славног мужа,
Језуите с' радо клопе,
Исто тако к'о што и ја
Лицемере мрзим оне.

Нашег Ч е д е финансије
По ергавом путу греду —
А верујте да ни моје
Нису са свим баш у реду!

Стевица разносач „Стармалог“ „Невена“ и „Српских Илустрованих Новина“

Док сам тако дремајући писао, дође ми послужитељ овдашње занатлијске задруге и замоли кра-

так поздрав за визиткарту. Узмем кантар и одмерим му овај поздрав:

Новог лета што долеће,
Нека буде — желим — свима:
Сретно лето и пролеће,
Сретна јесен, сретна зима!

Н. Н.

Мислио сам да сам тиме одужио и смирио се — јер верујте и стихотворисања се човек засити, и ако многи судећи по нашим новијим песницима то не верују.

Но ево ти црних ошачара, са белом хартијом у руди — моле да им напишем поздрав.

Па онда ево ти стражара на врх куле ватрогаснога друштва — ишту поздрав у стиховима.

И т. д.

Наравно да сам свима задовољити морао. Навео бих овде и стражарске и ошачарске поздраве, али су врло сентиметално испале, те би сувише дирале у срце, те их нећу овде у другом издању прештамповати.

„Јаворов“ разносач није ишао да честита, овим начином, с тога ћу овде „на општу жељу“ (као што кажу често директори позоришта) да прештампам један поздрав пређашњег разносача „Јаворовог“. Он гласи:

На ново лето.

Гусле моје „Јаворове“
Разнесите моје гласе
К'о ја „Јавор“ што разносим
Тек што с' штампа и изда се.

Све новине доцкан дођу
Ал' „Јавор“ је изузетак —
Пре времена увек иде:
Разнесем га још у петак.

Па читате на теване
„Уживате“ — што 'но веле —
Читајући лепе песме,
Приповетке и новеле.

Политиком, ратовима,
Док вас други грозно муче:
А „Јавор“ вам пева песме
„Срце моје“, „Шалај луче!“

Та „Јавор“ је много бољи,
Нег листови други што су:
(Порцијаши, амтеднери
И павдуре што вам носу.)

Док вас ови „опомињу“
Кад је „Фелиг“ која вексла —
„Јавор“ носи предавања
Од Дарвина и од Хексла.

Док вам други „штајер“ кроје
И деру вас све на фоте;
А „Јавор“ вам приповеда
Хумореске, анегдоте.

Носећи вам дакле „Јавор“
У кућу вам носим мира;
Ал' сад чујте још и ово,
Што вам збори моја лира:

Поздрављам вам ново лето,

Грлила вас навек срећа!
И ја сваком благодарим,
Ко се мене данас сећа . . .

Н. Н. разносач „Јавора“.

* * *

Да не би било каква неспоразумлења, изјављујем да Анђелићев поздрав нисам ја долепотписани штилизовао.

Абуказем.

Из Сарајева

Ових дана приређен је други концерат у Сарајевској касини. Програм је био веома занимљив.

Прво је свирана „Морска тишина и сретна возидба (увртира од Менделсона).

Трећи комад био је: „Велика фантазија“.

Шести комад био је: „Маџарска раисодија“.

Мени је здраво жао што нисам био на томе концерту, те сад морам само у духу себи да представљам ту морску тишину, ту срећну возидбу, ту велику фантазију и ту маџарску раисодију.

Ст.

Улазница за „Фарбл.“

За карташку читанку.

Наш добри брат Зала из Ментосапа има обичај, да кад му је у његовом селу дуго време, а он дође мало овамо у Нови Сад да прекарта, хоћу рећи, на прекрати време. Тако би и ономад у понедељак. Он већ из искуства познаје топографију наше вароши и зна добро, где ће наћи друштва, које уме да прекрати не само време, него и буђелар. У кавани код „зеленог кеца“ увек су добри пријатељи на окупу и они као гостољубиви људи вољу кад седне с њима и који брат са стране да окуша своју срећу, а брат Зала је чувен на далеко са своје добре нарави при картању, а специјалитет је његов увек био и остаће тако звани „фарбл.“

Но кад дође брат Зала у кавану, а браћа већ седе и увелико играју. Места су сва била попуњена као у каквом бечком позоришту пре него што ће букнути ватра, те за нашег брата Залу не беше места.

То је Зали врло мучно било, јер га је јако сврбио леви длан, па је био уверен да би при „фарблу“ добио, само кад би имао места да игра.

На то ће један кибиц приметити.

— Господо, то није у реду, да ви тако седите и картате се, а нестарате се да и гост добије места. Него који вас је у добитку ваљало би да устане, на да уступи нашем брат Зали своје место, да се и он наслаждава.“

Но сва браћа ником поникоше, али непониче брат Маринко из Подрумља, него вели:

— Ја губим 50 фор., па кад будем повратио, ја ћу моје место уступити брату Зали.

— Гилт! повикаху сви.

Мало време за тим постојало, а брат Маринко ће рећи:

— Ево повратих све до 5 фор. Сад ако ћеш ми брат Зало, накрмити тих 5 ф. ја ћу ти уступити место.

Брат Зала је то једва дочекао и тако купи себи место за 5 фор. Ово је редак случај у хроници карташкој, да когод *купује* себи места и с тога сви пријатељи закључише, да се то забиљежи у „Стармаломе.“

Сад само имамо још да додамо, да је брат Залин леви длан имао право и да се откупнина од 5 ф. не само исплатила, него још и богати пл од донела, јер се десетороструко „фруктифицирала.“

Сви су викали, па вичемо и ми:

Живио брат Зала из Ментосапа!

— аван —

П и т а њ е.

Из српске се душе *старе*

Сузе краду.

Нови јади доприлазе

Старом јаду.

Нове муке намећу се

Старој муци.

Да л ће томе што помоћи

— „Нови Звуци“ ???

Старко Недић.

О неком државном већу.

Ова кућа управ' шта је?

То се тешко казат' може.

То је поље, где с' партаје

Непрестано гложе.

Свако гладан, — нико сит; —

Развесел'те се!

Та ево вам — дефицит,

Па подел'те се!

(Hum L.)

Мале крупниције, или крупне малиције.

I.

Српском роду

Јеси-л' умр'о, роде? — „Нисам.“ —

Немој ни умрети!

Јер тај није на умору

Ком се страшно прети.

II.

Господину Т . . . . .

Господине, ви „перете руке,“

Велећ да ви томе криви нисте.

А молим вас, зашт' „перете руке,“

— Ако су вам чисте?

III.

О инсталацији.

Кад се буде инсталир'о,

Од призвања сама,

Пуцаћеду прангије чак

У Кривошијама.

Ово није ради угледа.

У Бечкереку има државна велика гимназија, — на којој се зове да се и српски језик предаје.

Ја сам тако срећан те имам сина, који је опет тако срећан те се у тој гимназији учи.

Пре негде дође моме сину један му друг, ђак из IV. разреда, а ја га запитам шта се пре подне у школи радило.

„Било је шок посла“ одговори ми он; „прво сам кикерешовао савак, уписао их у *сотар*, после сам правио *фордиташ*, уписао га у *тистазат*. Сад морам добити из маџара јелеш.“

Пре опет рече ми мој рођени син:

„Видиш, тата, ти кажеш да Јоца учи, а он данас *фелеловао* из *фелдрајза* па добио *нефеш* и записали су га у *остаљкењ*“.

Живео прота г. Љ. Панић, који од те гимназије вуче плату за предавање српског језика!

Н—Н— у БЕЧКЕРЕКУ.

Si duo faciunt idem, non est idem.

Познато је да Риналдо Ковачевић, у Херцеговини недира инцивире. Он их пушта да раде свој посао. И то је похвале достојно!

Али у Србији, у *доловима* реке *Дрине* (дакле *Дриналдо*) и тамо се нашли неки иноземни шпански официри, па нешто мере и белеше, што неспада у трасирање жељезнице. Њих српске власти пуштају да раде што им је воља. А бечка „Преса“ ни мало не замера, српским властима, што се у овом погледу угледају на Стојана Ковачевића.

 Ко не жели даље држати наш лист, молимо да нам натраг поврати овај први број, који шаљемо свима дојакешњим нашим предплатницима, па и онима који до овога часа још нису поновили предплату.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ“.

 Распис награде.

Уредништво овог листа расписује награду од 30—40 фор. за најбољу оригиналну хумореску, која буде штампана до краја јуна у овоме листу.

Хумореска нека не буде мања од 3 — а ни већа од 8 страна „Стармаловог“ формата.

Ако ко пошаље свој састав без потписа свога правог имена, нека бар уредништву јави своје име, са уверењем да је хумореска заиста оригинална.

За пресудиоце умолићемо три позната критичара, на којих се пресуду и Матица Српска ослања.

Уредништво „Стармалог.“

Нове књиге.

Послате уредништву на приказ.

Шила и сатира од Абуказема св. II. издање књиж. Луке Јоцића и др. у Н. Саду 1881. Штампарија др. Св. Милетића. Цена 40 нов.

Pjesma o pjesmi. Od Jos. Modrića. U Trstu tisk. I. Herrmanstorfer 1881.

Главни каталог забавних, поучних, школских и цркв. књига, музикалија, мапа и т. д. књижаре Л. Јоцића и др. у Н. Саду 1882.

Zur Länderbank-Debatte. Wien 1881. Druck von R. v. Waldheim.

НОВИЈИ ЛИСТОВИ

које добија уредништво у замену.

Београдски Дневник. Лист за трговину, обртност, домаће и стране новости. Уредник Корнел Јовановић. Годишња цена 10 ф. Излази сваки дан.

Српске илустр. новине, за забаву, поуку, уметност и књижевност. Уредник С. В. Поповић. Наклада и штампарија А. Пајевића у Н. Саду. Излази сваки 16 дана два читава табака. Цена годишња 12 фор.

Ванађанин. Лист за материјалне и просветне интересе народне. Излази у Вршцу сваке недеље, наклада књижаре Марковићеве. Цена на годину 5 фор.

„Нови Звуци“, лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Јаша Томић. Издавалац и одг. уредник Спирос Покрајцац. Излази сваког вторника у Бечу. (Администрација Wien IV. Goldegg-gasse Nr. 18. Цена 6 ф. на годину.

Ворба. Излази у Београду (у месту и у правцу досадањег „Радника“) трипут недељно. Уредник и издавалац М. Ценић. Штампарија задруге штампарских радника. Цена (за Аустрију) 16 ф. годишње.

Ѕаволан. Шаљиви лист са сликама. Излази у Шиду двапут месечно. Власник и Уредник М. Мауковић. Цена 3 фор. годишње.

Требевић. Забавно-поучни лист. Издаје и уређује Павле Јовановић. Излази двапут месечно у Сарајеву. Цена (за Аустроугарску) годишње 4 фор.

„СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ“, број 12-ти

доноси овај садржај: Забава: Шумарева ћерга. Приповетка из српскога живота. (Крај прве књиге) од С. В. II. — Песме: Издајница од Б. Ђ. Јакшића. — Землопис: Горње Албаније. — Преводи: Најбољи начин, приповетка Сахер-Мазоха, превео Сава Петровић. — Из разних крајева: — Успомене из Италије, Болоња (Свршетак) од др. Ђ. Дера. — Песме: Спомен, од Воислава. — Стајак горе уз катарку по Хајну од Б. Бранчића. — Књижевност; Како би се могло унапредити и обезбедити наша књижевност? од С. В. II. — Страни писци: Леополд Ранке. — Уз наше илустрације: Скендербег — Грбови српских земаља. — Миљешевска долина. — Књижевне болешке. — Читуља. Владика Војновић. М. Мауковић. — Разрешење коњичког скока. — Одговор проф. А. Сандићу. од Милана Савића. — Читалачкој публици. — Слике: Леополд Ранке — Ђорђе Кастриотић Скендербег, — Арбанашки настир. — Арбанашки војник на емник. — Арбанашко оружје. — Народна војска арбанашка. — Грбови српских земаља.

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 15 дана два пуна табака, а цена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодишње или на 3 месеца 2 фор., за Србију, Црну Гору 12 динара полугодишње, односно 6 динара на 3 месеца, а за стране земље 12 фор. Претплату у Србији примају све тамошње књижаре, а у осталим крајевима умољена г. г. скупљачи, као и накладна штампарија А. Пајевића у Н. Саду.